"... are the jewels to the Language."

म्हणी કહેવતો

PROVERB'S

BOOK-SHEET No. 1.

WITH

Their Translations in Marathi & Gujrati.

PUBLISHED

FOR THE USE OF

STUDENTS

BY

GUNPUT BALLAL.

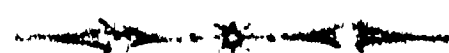
BOMBAY.

1888.

PRINTED AT THE

HINDUSTAN PRINTING PRESS.

PROVERBS

Change of fortune is the lot of life

दैव उघडणें आयुष्याची घडामोड होय.

નશીબ ખુલવું એ ઉમરની ઉથલ પાથલ છે.

A bad work-man quarrels with his tools

नाचता येत नाहीं ह्मणून आंगणें वाकडें.

નાચતું નહીં ને આંગણું વાંકું.

Illgotten goods seldom prosper.

भीकेची हंडी शिक्यास चढत नाहीं.

ભીકની હાંડી, શીકે ચડે નહીં.

Death is deaf and hears no denial

मृत्यु कोणाचें ऐकत माहीं.

મોત કોઇની વિનંતી સાંભળતો નથી.

Great barkers are no citters.

भडभडया तो कपटी नसतो.

ભવારો કરનારને કપટી સમજવો નહી.

Hot love is soon cold.

अती तेथें माति.

ભલું કરવું તે થોડા સારૂં.

Idleness is the parent of want and shame

आळस हा बेआब्रू आणि तंगीचा सोयरा आहे.

આળસ એ શરમ ને તંગીનો સગો છે.

He is exceedingly proud.

त्याला स्वर्ग दोन बोटें उरला.

તે તદન ફુલાયો.

He is pursuing me with dire purpose

तो हात धुवुन पाठीस लागला आहे

તે હાથ ધોઈ પછવાડે લાગ્યો છે.

Ry doing nothing we learn to do ill

निरुद्योगी असणें हें दुःखाचें मूळ

નિરૂદ્યોગી રહેવું એ દુખનું કારણ છે.

By learning to obey we know how to command. -

आपण आज्ञा पाळूं तर करावयास शिकूं.

જો પોતે માનશે તો બીજો માનશે

A drunkard is discovered by the praises he bestows on wine.

जो कोणी दारूची स्तुति करील तर तो दारू पिणारा असावा.

જે કોઇ દારૂની સ્તુતી કરે તેણે સમજવું કે દારૂ પીનારો છે.

He was frigatened aqt of his wots

त्याची पाचावर धारण बसली.

તેના ભાર ભાગા.

Man proposes and God disposes

होणें जाणें हें ईश्वराचे हातीं.

થવું ને નહી થવું એનો આધાર પરમેશ્વર પર છે.

Manners make the man.

रीत असेल तर त्याला मनुष्य ह्मणावा.

જેને રીતભાત હોય તેને માણસ જાણવો.

Honesty is the best policy.

प्रामाणिकपणा हा एक उत्तम गुण आहे.

પ્રમાણિકં પણું એ ઉત્તમ ગુણ છે.

A woman's strength is in her tongue.

स्त्रीची परीक्षा तिच्या बोलण्या वरून समजते.

સ્ત્રીની હોંશીઆરી તેના બોલવા પરથી થાય છે.

Be cautious of believing but more cautious of reporting it.

वाईट ऐकण्याविषयीं सावध, असा परंतु एकाएकीं फोडूं नका.

ખરાબ સાંભળવા સાવચેત રહો પણ વાત ખુલ્લી કરતા નહી.

Be slow to promise and quick to perform.

सावकाश वचन द्या, परंतु लवकर करा.

વચન નૂં આળીને આપજો પણ તુરત બજાવવા ખંતી રહેજો

Before you attempt consider what you can perform.

जे तुह्मी काय कराल तें विचार करून करा.

જે કંઈ કરો તે વિચારથીજ કરજો

"Bear & forbear" is a good Philosophy.

मोसिकपणा आणिं सहनसिलता हे उत्तम गुण आहेत.

ખમવું ને સહન કરવું એ બેઉ ઉત્તમ ગુણ છે.

Better to be alone than in a bad company.

वाईट संगतीपेक्षां एकटें असणें हें उत्तम आहे.

ખરાબ સંગત કરતાં એકલાં રેહેવું એ વધારે સારૂં છે.

A blind man would be glad to see it.

आंधळा एकच डोळा मागतो.

આંધળો એકજ આંખ માગે છે.

Law makers should not be law breakers.

कायदे करणागनीं कायदे मोडूं नयेत.

કાયદા બનાવનારે કાયદા ભાંજવા નહી

He is too cleverly half

तो दीड शहाणा आहे.

તે દોઢોડ ચતુર છે.

Be patient in adversity & humble in prosperity.

दरिद्र अवस्थेमध्यें सहनशीलता आणि मातबर अवस्थेंत नम्रपणा.

બરલશાટમાં સાબરાપણું રાખો. ને કંગાલ હાલતમાં ધીરજ રાખો.

Fortune favors the bold.

धारिष्टांस दैवधार्जिण.

હીંમત દેવને મદદ.

To set a thief to catch a thief.

चोराची पावलें चोर ओळखतो.

ચોરના પગલાં ચોરજ જાણે.

Too many cooks spoil the soup.
पुष्कळ स्वैंपाकी स्वैंपाक बिघडवितात.
ઘણા રસોઇયા રસોઇ બગાડે.

Buying a pig in a poke.
पाण्यांत म्हैस आणि बाहेर मोल.
પાણીમાં ભેંસ ને બહાર કીમત

Can do is easily carried.
जे जाणुं तें करूं.
જે કરીશું તે કરશું

Seeing is believing.
पाहावें तेंच खरें मानावें.
જોઇએ તેજ ખરૂં માનવું.

He has feathered his nest.
त्यानें आपलें उखळ पांढरें केलें.
એણે પોતાનો કોથળો ભરયો.

A young man ought to be modest.

तरुण मनुष्यांनीं नम्र असलें पाहिजे.

જવાન માણસે અદબ રાખવી.

Many talk like philosophers. Yet they live like fools.

लोकां सांगे ब्रह्मज्ञान आपण कोरडे पाषाण.

લોકોને ડાહીડાહી વાતો કહે પણપોતે ચાલે નહીં

All that glitters is not gold.

जें चकचकीत आहे तें सर्व सोनें नाहीं.

પીળું એટલું સોનું નહી.

Better to live well than live long.

दारिद्र्यापेक्षां मरण पुरवतें.

કંગાલપણુ કરતાં મરણ બેહતર છે.

Believe not all you hear and report not all you believe.

ऐकलेल्या गोष्टिवर पुरा भरवसा ठेवुं नको. व अशागोष्टि कोणास कळवुं नको

સાંભળેલી વાત ઉપર ભરોસો રાખવો નહી. અને તેવી વાતોને ખુલાસી કરવી નહી.

No receiver no thief.

जो घेत नाहीं तो चोर नाहीं.

જે લેતો નથી તે ચોર નથી.

Nothing venture nothing win.

जो हिंमत करीत नाहीं तो जिंकणार नाहीं.

જે કોઈ હીંમત કરતો નથી તે જીતતો નથી.

Building & marrying are great wasters.

घर बांधुन पहावें आणि लग्न करून पहावें.

ઇમારતો બાંધવી તથા લગન કરવાં એ મોટો ખરચ છે

A little leak will sink a great ship.

थोडें घमत मोठें तारू बुडवील.

ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય

All are not friends that speaks us fair.

मुखस्तुती करतात ते मित्र समजुं नयेत.

જેકોઇ વખાણ કરે તેને મિત્ર સમજવો નહી.

Seldom seen soon forgotten.

दृष्टीआड ते पडी आड.

[illegible] ભુલી જવાય

Idleness is the sister of beggary.

आळस हा भिकेचा भाऊ आहे.

આળસાઈ ભીકારીની બેન છે

He sat stock still.

तो नंदीपारखा बसला आहे.

તે મુંગો મંદ થઈ ગયો.

Good name shines for ever.

कीर्ति अमर आहे.

કીરતી દુનેઆં અમર છે.

Every one puts his faults on the times

प्रत्येक मनुष्य नशिबास दोष लावतो.

દરેક માણસ દૈવને દોષ લગાડે છે.

Sloth is the mother of poverty.

आळस हा भिकेचा पाया होय.

ભીકનો પાયો આળસ છે.

Tit for tat.

जशास तसें.

શેરને માથે સવાશેર

Hasty resolutions seldom speed well

घाईचें काम एकाएकीं पार पडत नाहीं.

ઉતાવળું કામ એકાએક પાર પડતું નથી.

Murder will out.

खून एकाएकीं छपणार नाहीं.

ખૂન એકાએક છુપાતું નથી.

New lords new laws.

नवे राजे नवे कायदे.

નવા રાજા નવા કાયદા.

Never quit certainty for hope.

तळ्यांतलें पाहून हंड्यांतलें ओतूं नये.

તળાવનું પાણી જોઇ ઘડામાંનું રેડવું નહી.

Self preservation is the first law of nature.
आप्तन्पोटेपणा जगाचा स्वाभाविक गुण होय.
આપમતલબીપણું જગનો સ્વભાવીક ગુણ છે.

Words may pass but blows fall heavy.
मारण्याचा हात धरवतो परंतु बोलण्याचें तोंड धरवत नाहीं
મારનારનો હાથ પકડાય પણ બોલનારનું મોહોડું પકડાતું નથી.

Wealth makes worship.
संपत्तीने शीखरास चढतो.
સંપતીથી, માણસને પુજ્ય માનેછે.

They love to much that die for love.
जे अति प्रिती करतात ते प्रितीसाठीं जीव देतात
જે કોઇ વધારે પ્યાર રાખે તે પ્યાર સારૂ જીવ આપેછે.

Much ado about nothibg.
डोंगर पोखरून उंदीर निघाला.
ઘણી ખટપટ કરવી તે ફોકટ છે.